БАЦЬКАЎШЧЫНА

WHITERUTHENIAN WEEKLY „THE FATHERLAND“

№ 22 (25) | 27 чырвеня 1948 г. | год выданьня 2

ХАЛОДНАЯ ВАЙНА ГАРАЧЭЭ

І ХОЛАДНА І ГОРАЧА

ВАРШАЎСКАЯ СЭНСАЦЫЯ

Лёндан (ДЭНА). Як паводля Рэйтар падало радыё Варшавы, міністры замежных справаў васьмёх усходня- й цэнтральна-эўрапейскіх гаспадарстваў пачалі ў Варшаве сваю канфэрэнцыю. Польскае інфармацыйнае агенцтва падало, што апрача Молатава ў Варшаву прыбылі міністры Мольнар (Вугоршчына), Сіміч (Югаславія), Клемэнтыс (Чэхаславаччына), Ганна Паўкер (Румынія), Колараў (Баўгарыя) і Энвэр Годжа (Альбанія). Перад Варшаўскай канфэрэнцыяй усходня-эўрапейскіх міністраў замежных справаў у Празе адбылося сакрэтнае паседжаньне камінформу. На варшаўскія перамовы быццам-бы запрошаны й францускі міністар замежных справаў Бідо. Мэта канфэрэнцыі — забясьпечыць «славянскае адзінства» дзеля савецкіх прапановаў і заснаваць сэпаратнае гаспадарства ў Усходняй Нямеччыне із сталіцай у Ляйпцыгу. Пытаньне польскіх заходніх межаў ня будзе абмяркоўвацца. Не зважаючы на якнайстражэйшае афіцыйнае маўчаньне й супярэчныя чуткі, дапушчаецца, што ў Варшаве ёсьць прадстаўнікі Італіі, Францыі й савецкае акупацыйнае зоны Нямеччыны, у тым ліку Тальяты (італьянскі камуністы) і Тарэз (францускі камуністы).

Першыя весткі пра варшаўскую канфэрэнцыю выклікалі сэнсацыю ў Лёндане й Вашынгтоне. Выказваліся розныя дапушчэньні што да мэты канфэрэнцыі. Прадстаўнік міністра замежных справаў ЗША Маршала, Робэрт Лёвэт, заявіў, што з магчымасьцяй падобнае канфэрэнцыі лічыліся, бо Расейцы у вабліччы найнавейшага разьвіцьця ў Заходняй Эўропе мусілі-б імкнуцца стварыць супрацьвагу пляну Маршала й Заходняй Вуніі. Рад дыплёматаў аднак думае барджэй пра падаўкое захоўваньне Ўсходу супраць Заходняе Эўропы, як пра інтэнсыўную палітычную контракцыю (? ? Рэд.).

ВАКОЛ СКАРАЧЭНЬНЯ ПЛЯНУ МАРШАЛА

Вашынгтон (ДЭНА). Амэрыканскі сэнат 64-ма галасамі супраць 15 пастанавіў павялічыць скарочаны гасподаю прадстаўнікоў фонд пляну Маршала на адзін міліярд. Гаспода прадстаўнікоў адмовілася прыняць гэтую ўхваленую сэнатам суму 6 125 710 228 дал. Быў створаны камітэт дзеля дасягненьня кампрамісу. Кампрамісная пастанова павялічыла ўхваленую гасподай прадстаўнікоў суму менш, як на 1%, але ўпаўнаважыла прэзыдэнта выдаць яе за 12 месяцаў, а не за 15, што фактычна касуе большую частку скарачэньня. Сэнат і гаспода прадстаўнікоў прынялі гэтую кампрамісную прапанову. Заканапраект мусіць быць яшчэ падпісаны прэзыдэнтам Труманам. Канчальная кампрамісная сума становіць 6 030 710 228 дал.

І ФРАНЦЫЯ НАРЭШЦЕ ЎХВАЛІЛА

Парыж (ДЭНА-ІНС). Францускі нацыянальны збор невялікаю бальшынёю 297 супраць 289 галасоў ухваліў прапановы лёнданскае канфэрэнцыі ў справе Нямеччыны.

Францускі ўрад ратыфікаваў гэтыя пастановы й падаў аб гэтым да ведама ўрадаў Вялікабрытаніі й ЗША.

АПОШНІМ ЧАСАМ

* Ад 28. 6. пачалося перавожаньне ДП караблямі з Брэмэну. Усяго мае быць перавезена 800 000 ДП, зь іх 700 000 зь Бізоны, пры месячнай квоце на 20 тыс.

* Саветы спынілі падачу электрычнага току ў заходнія сэктары Бэрліну.

* СССР, ЗША, Вялікабрытанія й Францыя згадзіліся ўзяць удзел у канфэрэнцыі ў справе дунайскага вадаплаўства 30 ліпеня ў Белградзе.

* Чылійскія вайсковыя ўлады ў стане трывогі, пасьля таго, як урад атрымаў весткі аб новым паўстанскім руху, які стаіць у сувязі з камуністычнымі коламі.

* Падвойваецца лік амэрыканскіх лавецкіх самалётаў у Эўропе

* У Баварыі дазволены вольны продаж фруктаў, гародніны, мёду, авечага й казінага малака, салодкаводнае рыбы, крабаў, мушляў, дробных селядцоў і дробнае рыбы.

ПРЭЗЫДЭНТУ НА ПОДПІС

Вашынгтон (ДЭНА - Рэйтар). Ухвалены гасподаю прадстаўнікоў амэрыканскага кангрэсу законапраект пра прыняцьце 205 000 перамяшчэнцаў (200 тыс. ДП, 2 000 Чэхаў, 3 000 сіротаў) з Эўропы ў ЗША на працягу наступных двух год зацьверджаны таксама сэнатам і пайшоў у Белы Дом на подпіс прэзыдэнту Труману.

«ХАЛОДНЫ ПЕРАВАРОТ»

ВАЛЮТНАЯ РЭФОРМА Ў ЗАХОДНІХ ЗОНАХ

Франкфурт (ДЭНА). Першы закон аб рэформе нямецкае валюты, выданы вайсковымі кіраўніцтвамі ЗША, Вялікабрытаніі й Францыі, увайшоў у сілу 20 чырвеня. Новая валюта завецца «нямецкая марка». Новая нямецкая марка мае 100 «нямецкіх фэнігаў». Старыя грошы ад 21 чырвеня незапраўдныя, за выняткам банкнотаў да аднае маркі ўлучна і манэтаў да аднае маркі, якія ходзяць і надалей за 1/10 свае ранейшае цаны. Нельга аднак браць пры плаце больш, як 50 паасобных штук гэтае старое дробнае валюты. Як першае мерапрыёмства ,кажны жыхар заходніх зонаў атрымвае новыя маркі ў суме 60 у вымену за такую-ж колькасьць старых марак. Зь іх 40 марак выплачваюцца адразу, а рэшта 20 — месяц пасьля. Новы закон у прынцыпе пашыраецца ў такім самым абсягу й на ДП.

ВАЛЮТНАЯ РЭФОРМА Ў САВЕЦКАЙ ЗОНЕ

Бэрлін (ДЭНА). У савецкай зоне абвешчанае правядзеньне першае стадыі валютнае рэформы, якая палягае на пазначаньні старых грошай. На банкнотах на 20, 50 і 100 марак наклейваюцца на белым ускраі кантрольныя маркі.

Вымена старых грошай на новыя з наклейкамі пачалася 24 чырвеня. Кажны жыхар атрымвае новыя грошы ў суме 70 марак за такую-ж колькасьць старых. Таксама выменьваюцца й зашчаджаньні ў касах да 100 марак. Большыя сумы выменьваюцца ў розных дачыненьнях, у залежнасьці ад іхнага характару. Манэты застаюцца ў звароце ў старой вартасьці.

ВОДГУКІ ПРЭСЫ

Бэрлін (ДЭНА). Ліцэньзіяваныя саветамі бэрлінскія газэты рэзка выступаюць супраць валютнае рэформы ў заходніх зонах. Цэнтральны орган «Сацыялістычнае Партыі Адзінства» — «Нойе Дойчлянд» — называе яе «халодным дзяржаўным пераваротам».

Мюнхен (ДЭНА). «Нойе Цайтунг», амэрыканская газэта для Немцаў, характарызуе дзень валютнае рэформы, як важнейшую падзею для Нямеччыны. І для Эўропы гэты дзень — тычка на шляху да кансалідацыі.

САВЕТЫ «АХОЎВАЮЦЦА»

Бэрлін (ДЭНА). Маршал Сакалоўскі у вадозьве да нямецкага жыхарства падаў мерапрыёмствы да «аховы гаспадаркі Бэрліну й савецкае зоны» ад вынікаў валютнае рэформы ў заходніх зонах. Выпушчаныя ў заходніх зонах новыя грошы не дапушчаюцца да звароту ў савецкай зоне і ў Бэрліне. Забараняецца прывоз старых і аліянцкіх грошай з заходніх зонаў.

ВАЛЮТНАЯ ВАЙНА Ў БЭРЛІНЕ

Бэрлін (ДЭНА). Тры заходнія вайсковыя губэрнатары Нямеччыны паразумеліся ў справе палажэньня, створанага валютнай рэформай у Савецкай зоне. Бэрлінскі магістрат пастаўлены да ведама, што распараджаньне маршала Сакалоўскага аб увядзеньні усходнязоннае валюты ў цэлым Бэрліне для трох заходніх сэктараў ня дзеіць. Далей было пададзена, што тры заходнія акупацыйныя ўлады пастанавілі увесьці ў заходніх сэктарах «нямецкую марку». Новыя грошы ўжо прывезеныя самалётамі.

НЯМЕЧЧЫНА — СЫМБАЛЬ

Вашынгтон (ДЭНА-Рэйтар). Як падаецца з дыплёматычных колаў, вашынгтонскія ўрадавыя ўстановы разважаюць плян узяць нямецкую валютную рэформу за прычынак да таго, каб падахвоціць і іншыя краі пляну Маршала да падобных крокаў. Само сабою зразумела, што гэтым краём ня будуць прапанавацца такія самыя драстычныя мерапрыёмствы, як у Нямеччыне, але ўсё-ж нямецкі ўзор вітаецца як сымбалічны для тэмпу, у якім будуць ужыцьцяўляцца новыя пляны што да Заходняе Нямеччыны. Афіцыйныя вашынгтонскія колы бачаць у нямецкай валютнай рэформе выдатны ўклад да ўдачы пляну Маршала, які павінен умагчыміць Трызоне заняць сваё паўнапраўнае месца ў эўрапейскай гаспадарцы.

САВЕТЫ СПЫНІЛІ МІЖЗОННЫ РУХ

Бэрлін (ДЭНА). Савецкае вайсковае кіраўніцтва спыніла зь дзеяньнем ад 19 чырвеня ўвесь міжзонны рух. Пад забарону руху падпадае і аўтамабільны рух. Водны рух можа адбывацца толькі з дазволу й пад строгім кантролем саветаў. Спыняецца й пешы рух. Рух таварных цягнікоў можа адбывацца адно пад строгім кантролем.

ГЛЯДЗЕЦЕ й БАЧЦЕ!

Ведамы калісь змагар з расейскім царызмам Крапоткін казаў, што тры варагі ёсьць у народу: голад, нясьведамасьць і страх. Гэтыя тры не дазваляюць людзям скінуць уладу цара й стацца вольнымі. Дажыў Крапоткін, што народ ткі пазбавіўся гэтых трох варагоў і ськінуў цара. Аднак, ці надоўга? Не. Ізноў прыйшлі дэспатызм і тыранія, ды зноў зьявіліся тры варагі ад пачатку. Можа ўдасца калісь ізноў паўтарыць дазнаньне 1917 году на гэтай самай Крапоткінавай бацькаўшчыне, але дзе гарантыя, што пасьля ня сядзе на карак новы дэспат?

Справа тут у вадвечнай жадобе шмат якіх людцоў, званай libido imperiandi — жадобаю панаваньня, валоданьня. Народ здабыў волю і ўжо нічога не стаяла на перашкодзе да самакіраўніцтва, але з народу выходзяць адзінкі, якім улада над усё мілей. Проста раскашуюцца панаваньнем над рахманым людам. Дасьледжваюць на жывых людзях усякія надумы й задумы. Адпыльваюць старыя, знаходзяць новыя пляны, намеры, статуты, канстытуцыі. Развальваюць старое, хаця й моцнае, каб ставіць новае, хаця й карцянное. Проста дзеля садыстычнае прыемнасьці даць загад і аж аблізвацца з раскошы назіраньня выкананьня яго. А ці гэта карысна народу? Што дае гэта шэрым людзям, што й памаглі такому людцу здабыць уладу — гэта звычайна ня цікавіць «вялікіх і гэніяльных», а што часта й «непамыльных».

Але-ж жадоба ўлады ў васноўным пачуцьцё прыроднае й таму не павінна быць шкодным людзям? Так яно й ёсьць. Імкненьне да ўлады, да распараджаньня, выяўленьня свае ініцыятывы, да дзеяньня, што цягне за сабою больш мляўкія, пасыўныя адзінкі — ня можа быць шкодным для поступу. Гэткая жадоба, як і сэксуальная, спрыяе толькі разьвіцьцю людзкасьці. Але ў сэксуальнай жадобе ведамыя адхіленьні, званыя садызмам і мазахізмам. Ды калі апошні шкодзіць толькі асобнай адзінцы, дык садызм пагражае якраз шырэйшай навакольнасьці.

У жадобе панаваньня таксама можа быць адхіленьне ад прыроднага ў бок садызму, у бок зьдзеку над іншымі.

Усякую дзейнасьць чалавека павінна кіраваць этыка, а найперш сумленьне — гэтая сьвятая частка душы кажнага, што дазваляе распазнаць, дзе мяжа дабра ад зла, дзе канчаецца добрая дзейнасьць, а пачынаецца злaдзейнасьць. Уладаласыя садыстыя якраз і харэюць на слабасьць сумленьня. Жадоба такая моцная, што ня даць рады зь ёй сумленьню. Заганяецца яно ў падсьведамасьць. Нахіл вышуквае ўсялякія хітрыкі, каб толькі апраўдаць сваё злачынства, здушыць сумленьне, замазаць яго ўсправядліўленай подласьцяй.

Ці-ж гэта ня спроба задушыць сумленьне — гэтыя ўсялякія гучна-рознакалёрныя лёзунгі аб народнасьці дэмакратыі? Чуе садысты, што тут ня ўсё ў парадку ў гэтым самакіравецтве народу, і таму гаворыць і гаворыць аб уладзе народу ды загаворвае сябе й іншых.

Малыя, а частыя кроплі прабіваюць камень. Частым замазваньнем можна закрыць і найбольш кантаватую праўду, хоць не зрабіць іншаю, але закрыць.

Такія дамарослыя садыстыя ўлады ёсьць і ў нашым асяродзьдзі. Невялікія, як і невялікая шклянка вады, у якой яны разводзяць буру.

Ведама, на кажную дзейнасьць паўстае аддзейваньне. Гэты фізычны закон Ньютона бадай спраўджаецца і ў палітычнай дзейнасьці. На дзейнасьць беларускіх арганізацыяў на эміграцыі мусіла зьявіцца аддзейваньне й супрацьдзеяньне некаторых незадаволеных з таго ці іншага. Ніколі не задаволіць усіх. Гэтыя «рэакцыянэры» супрацьдзеялі «акцыі», якая здавалася ім ня зусім добрай. Яны рэагавалі калісь, рэагуюць і цяпер ды становяць тую далікатную руку, што прытрымвае дзеячоў на правільнай кладцы праз бытавую твань.

Але вось зьяўляюцца жадальнікі ўлады. Што такому садыстаму за прыемнасьць зьвярнуць увагу, скрытыкаваць, а навет вылаяць? Гэта зусім не задавальняе жадобы ўлады, панаваньня, загадваньня. Такі садысты крычыць: «Як паважыліся дзеяць без мяне?» Што праўда, ён не жадаў дзеяць, але загадваць, а якраз загадаў ня хочуць слухаць. «Чаму ў мяне не папыталіся, чаму безь мяне, як правадыра, які мае поўнае права?»

Права правам, а сумленьне сумленьнем, таму шукаецца, чым-бы замазаць гэтае сумленьне. Найлепей, бязумоўна, узьехаць на народ — так жадае народ, народная воля, калі ласка! Інсцэнізуюцца выбары такіх жадальнікаў быць ува ўладзе. Ня працаю, не натугаю, але выбарам, ведаючы наперад, што каго-ж выбяруць іншага? А каб запраўды ня выбралі іншых, дык так

ставіцца справа, што іншым застаецца толькі байкатаваць, бо выбіраючы, прызнавалася-б права садыстым на ўладу без заслугі працаю й дзейнасьцяй. Усе-ж бо, што дзеялі дагэтуль — «гоп-кампаніі», а ўсё зробленае — «фікцыя».

Да чаго хітра могуць такія ўладаласьці выкарыстоўваць абставіны — сьветчыць таксама факт выкарыстаньня імі шуканьняў адзінага аўтарытэту, які пагадзіў-бы й задзіночыў-бы ўсіх. Шукаеце аўтарытэту? Дык калі ласка — аўтарытэт, які-ж іншы, як ня я, прафэсар, вызначаны й выбраны ды заслужаны стагоднай дзейнасьцяй ад Дзянікіна аж да «прэзыдэнта» з ласкі «Божае гары» (Gottberg). І старыя палітыкі й дыплёматы не азірнуліся, як зь іхных шуканьняў выйшаў пасад для цара й бога, а ім — калі ласка: пакуль яшчэ вашая роля ня скончылася — пагрэйцеся на закулісных канапках. Можа яшчэ трэ будзе вас выклікаць на сцэну — хто ведае?

Ці-ж ня так выйшла? Маніліся-ж пагадзіць усе лягеры і ўсіх акцыянэраў ды рэакцыянэраў у вадну згодную палітычную эміграцыю, а скончылася на тым, што й было напачатку: два лягеры й між імі зьбянтэжаная маса, нясьведамая таго, дзе й скуль сыплецца дождж, а скуль грязь.

Магчыма, у народу й ёсьць тры крапоткінскія варагі, але ў волі народу будзе хіба толькі адзін: самалюбная садыстычная жадоба панаваньня, хоць-бы й над кучай абдзёртых выгнанцаў. **Не для карысьці, але ўлада дзеля** самое ўлады, як ёсьць мастацтва для мастацтва, панаваньне **дзеля** панаваньня, ласаўладзтва дзеля задаволеньня збочанага, хоць і прыроднага жаданьня.

Аднак, гэта толькі адзін бок справы. Ёсьць яшчэ й другі, найважнейшы й найбесьпяшнейшы. На ім трэба спыніцца нарэшце й асобна.

Сяньняшнія падзеі, што перажывае нашая эміграцыя, далёкія ад здаровых. Развал, праводжаны сьведамымі ці нясьведамымі шкоднікамі народнай справы, ставіць дабро нашае будучае рэспублікі ў небясьпеку.

Беларускай Народнай Рэспубліцы вораг звонку сяньня нястрашны, бо мы на эміграцыі. Але вораг можа праводзіць падрыўную работу ўнутры нашае эміграцыі. Амэрыканскія мужы стану сьцьвярджаюць, што ў ЗША сяньня дзее 100 тысячаў савецкіх шпіёнаў. Найбольшая пятая калёна, якую калі-колечы знаў Штаты.

БНР — ня Штаты Амэрыкі, і таму тут ня трэба аж сто тысячаў, аднак нейкае колькасьці грошай Камінформ не пашкадуе, каб «інфармаваць дэмакратычна» й Беларусаў. Падмінаваць і, калі ўдасца, узарваць.

Палажэньне яшчэ пагоршваецца наяўнасьцяй між намі «спадарожнікаў». Нельга іх лучыць разам із сьведамымі ці абльтанымі сьведамай агентурай. Спадарожнікі трапілі ў беларускую стыхію ў часох вайны й сяньня круцяцца між намі, чужыя нам духам і сэрцам, а свае моваю й самавызначэньнем Беларусамі. Гэтыя людцы выкарыстоўваюцца пэўнай агентурай. Бязумоўна, лягчэй абльтаць супрацьбеларускага небеларуса. Даволі выкарыстаць яговыя анімозіі-незадаволенасьці тым ці іншым запраўдна беларускім, адпаведна накруціць. Часам набухторыць, а часам і ўспамянуць асабістыя непаразуменьні.

Ці не такім парадкам зроблены з афэры Астроўскага путч, што пагражае ўсёй справе незалежніцтва?

Можа ініцыятары «Беларускага Цэнтральнага Прадстаўніцтва» і запраўды добрыя Беларусы й хацелі-б якраз дабра для агульнае справы, хацелі-б задзіночыць усіх да супольнага змаганьня за дабро Беларусі. Але як-жа не разгледзелі яны, што ніколі ня можа быць супольні змагароў за волю з панявольнікамі, сьведамымі варагамі незалежнасьці Беларусі? І выйшла вельмі несамавіта: толькі нарабілі шуму й далі магчымасьць агентам завэрбаваць новых выканальнікаў.

Што робіш — рабі разумна й аглядайся, які будзе канец — quod agis prudenter agas et respice finem. А засканчылася якраз так, як можа не спадзяваўся ані стары сэнатар, ані малады доктар. Ды трапіў у нерат — дык шукай, як выйсьці й то выйсьці як найбарджэй, каб ня прыліпла да прозьвішча балота зрады народных ідэалаў, у якое ўлез.

Старавечны Рым быў моцны. Аднак і найнацнейшымі гадамі Рымскай рэспублікі здаралася, калі сэнатары аднагалосна заяўлялі: бачаць консулы — рэспубліка ў небясьпецы — videant consules!

Такою часінай усё самакіравецтва рымскіх патрыцыяў-грамадзянаў устрымвалася на год, а непадзельную ўладу жыцьця й сьмерці пераймаў дыктатар. Сэнат разьяжджаўся выконваць загады адзінаўладцы. Гэткі закон праіснаваў да канца гэтай клясычна-прыкладнай старавечнай дэмакратыі.

Во дэмакратыя гэта не анархія — рабі кажны, што захочацца. Народная ўлада, самаўрад грамадзянаў. Гэта ўлада, якую трэба слухаць. Гэта законы, якія трэба выконваць і выконваць акуратна, з гарачым сэрцам і сьцюдзёным розумам. У народнай уладзе законы ставіць сам народ, а затым, хто іх ня выконвае — дзее супраць народу і, тым самым, супраць сябе-ж самога.

Падабаецца ці не, прызнаеш ці не, але выконваць трэба.

А галоўны закон і загад гэта: дабро народу — salus reipublicae suprema lex.

Бязумоўна, сяньняшняе палажэньне не безнадзейнае, але пагражальнае, і таму беларускія патрыцыі павінны разглядзець справу й вынесьці сваё «Рэспубліка ў небясьпецы!», каб ізноў нам прайсьці прэзь сільле, настаўленае ворагам, і дасягнуць Зямлі Абяцанае.

Глядзеце й бачце, маркуйце й змагайцеся. Дабро народу — найвышэйшы закон, о беларускія консулы!

Др. Вікт.

АДУСЮЛЬ

АНТЫКАМУНІСТЫЧНАЯ ЛІГА ПАДНЯВОЛЕНЫХ НАРОДАЎ ЭЎРОПЫ У БУЭНОС-АЙРЭСЕ ДЭКЛЯРАЦЫЯ

Антыкамуністычная Ліга Падняволеных Народаў Эўропы бярэ на сябе абавязак весьці актыўна й адкрыта змаганьне супраць ідэяў, якія хоча накінуць «камунізм» ня толькі, як палітычна-эканамічную арганізацыю, але й таксама як сваю філёзофію жыцьця; выбіць гэтую пэрфідную таталітарную ідэю з галоваў людзей адпаведных нацыяў і змагацца за вызваленьне гэтых-жа народаў, кіруючыся наступнымі прынцыпамі:

1. Вызваленьне народаў Эўропы, падняволеных камунізмам, дасьць пачатак новага жыцьця й прагрэсу людзкога;
2. Цэлы сьвет мае права супыніць перасьлед палітычны й рэлігійны, карыстаць поўнасьцяй з асноўных правоў свабоды выказваньня сваіх думак (гэтае права перасьледуецца ўва ўсіх краёх, дзе існуюць камуністычныя ўлады);
3. Адначасна трэба запыніць сілу экспансіі камунізму на цэлым сьвеце, каб зрабіць канцы дыктатуры, якая стараецца захапіць уладу над цывілізаванымі народамі, дапамагаючы дэспатычна-антыдэмакратычным сэктам;
4. Трэба выясьняць цэламу сьвету, што крымінальны й бессаромны камунізм рэпрэзэнтуецца й падтрымваецца палітычна-паліцыйным рэжымам краю, які ўціскае масы, брутальна падняволвае працоўных, ліквідуе прыватную ініцыятыву й сям'ю;
5. Трэба прадстаўляць дэмакратычнаму сьвету дакладна ўсе магчымыя небясьпекі, якія нясець сабою камунізм пад назовам «Камінформ», што працуе актыўна на загады Масквы, дзе рыхтуецца плян падняволеньня сьвету, кіраваны імпэрыялізмам СССР.

Уздымем нашыя галасы пратэсту ня толькі ўнутры нашых арганізацыяў, але й на цэлы сьвет, паклікаючыся на прыродныя правы чалавека, выказаныя ў Дэклярацыі Ўільсона, Атлянтычнай Хартыі й Хартыі Задзіночаных Нацыяў (UN), выясьнім трагэдыю, якую перажываюць нашыя народы, падняволеныя ў апрэсіі й крыві.

Будзем змагацца сьведама, станоўка й чыста, зброяй, належнай культурным грамадзянам, праўдай, хаця часам і не эфэктыўнай, але бяз сумлеву пэўнай, якой спадзяемся выйграць і перамагчы гэтую ўніверсальную заразу, якая стараецца ўсімі сіламі выбіць з рук моц, каб не дасягнуць **свабоды адзінкі — свабоды народаў.**

Рэпрэзэнтанты Народаў: **Беларусі, Баўгарыі, Харваччыны, Славаччыны, Славеніі, Эстоніі, Вугоршчыны, Лацьвіі, Летувы, Чарнагоры, Румыніі і Ўкраіны** спадзяюцца далучэньня іншых дэмакратычных краёў, як роўных, а таксама добрай волі, каб улучыцца й змагацца адзіны блёк, моцны й непарушны, здольны канчальна перамагчы паразыт народаў — камунізм.

Часовае Генэральнае Кіраўніцтва.

Ад рэдакцыі. Гэтую дэклярацыю мы атрымалі ад нашых суродзічаў з Аргентыны з зацемкай, што ў новаўтвораную Лігу ўвайшлі й прадстаўнікі ад Беларусаў. Дзеля далёкасьці адлежнасьці ня маем часу, каб высьніць некаторыя мясьціны, якія выдаюцца нам ня зусім яснымі — відавочна, зь віны перакладу (дакумэнт прысланы нам у перакладзе).

ДЗЬВЕ МАГУТНЫЯ ПЛЫНІ

Філядэльфія (ДЭНА). Старшыня Рэспубліканскае партыі ЗША (пераважнае ў цяперашнім кангрэсе. Рэд.), адчыняючы нацыянальны канвэнт партыі, на якім будуць выстаўленыя рэспубліканскія кандыдаты на прэзыдэнта й віцэпрэзыдэнта, заявіў, што рэспубліканская партыя сяньня — адзіная надзея сьвету на свабоду, мір і міжнародны парадак. Сяньня ёсьць дзьве магутныя палітычныя плыні ў сьвеце — рэспубліканская партыя ЗША і камуністычная партыя. Рэспубліканцы — праваднікі канстытуцыйнага ўраду, тымчасам як камунізм — нічога іншага, як міжнародная змова.

Губэрнатар Пэнсыльваніі Дж. Даф заявіў, што аднае эканамічнае магутнасьці ЗША не даволі для разьвязаньня сусьветнае праблемы. Што ні дзень, то ясьней, што Амэрыка ня можа гарантаваць сваю собскую будучыню й будучыню сучаснае цывілізацыі аднымі эканамічнымі спосабамі. «Атэістычны матэрыялізм», які адмаўляе значаньне асобы ў шмат якіх частках сьвету, нельга перамагчы пры памозе іншага матэрыялізму, чые прагрэсыўныя ідэі абмяжоўваюцца на заработках і прыбытках. Дабрабыт без маральнае мэты й сьведамасьці адказнасьці загубіў бальшыню вялікіх цывілізацыяў мінуўшчыны. За ніякую цану нельга дапусьціць, каб Амэрыка пайшла падобным шляхам.

ХАЛОДНАЯ ВАЙНА ЗРАДЫ

Вашынгтон (ДЭНА-Рэйтар). Камітэт гасподы прадстаўнікоў ЗША для варожай Амэрыцы дзейнасьці выдаў спэцыяльную публікацыю, у якой заяўляецца, што камуністыя ЗША вядуць «халодную вайну зрады» і ўблытаныя ў кіраваную саветамі змову, якая мае на мэце перанесьці амэрыканскую сталіцу з Вашынгтону ў Маскву. «У выпадку, калі нашае змаганьне супраць камунізму калі-небудзь абернецца з халоднае вайны ў адкрыты бой, дык трэба быць гатовым да таго, што камуністыя ЗША будуць адкрыта змагацца супраць сьцягу гэтага краю», — піша ў публікацыі пад загалоўкам «Сто рэчаў, якія трэба ведаць пра камунізм у ЗША». Камунізм канцэнтруецца цяпер на як мага барджэйшым апанаваньні Афганістанам, Кітаем, Францыяй, Лацінскай Амэрыкай, Іранам і Палестынай. Яговыя пляны сягаюць так далёка, каб падпарадкаваць сваіму ўплыву і ўсе іншыя краі, улучна із ЗША.

НА ТЭМЫ ДНЯ

КРЫХУ ПРА «КАНСЭРВАТЫЗМ»

Др. Я. М. у сваім артыкуле «Арганізуйма нашыя фаховыя кадры» («Бацькаўшчына», № 17 (20), апрача асноўнае тэмы, сфармуляванае ў загалоўку і ўжо заапіняванае сп. Асімовічам («Бацькаўшчына», № 19 (22), закрануў мімаходзь і другую, таксама вельмі паважную, ды мо яшчэ паважнейшую тэму, гэта — пра т. зв. «кансэрватызм» нашага сялянства. І ў гэтым пытаньні таксама нельга пагадзіцца з паважаным д-рам Я. М.

Бо і з гэтым «беларускім сялянскім кансэрватызмам», здаецца нам, трэба было-б таксама быць крыху аглядней. Каб-жа ня гэты, свойскі нам, сялянам-Беларусам кансэрватызм, дык ці ня была-б бальшыня нашага народу спалячаная ці абмаскаленая? Бо дзякуючы толькі асьцярожнасьці ў спрыйманьні усялякіх навінаў і дэлікатэсаў нашыя сяляне ўтрымалі чысьціню беларускае душы й мовы, чым іншыя пласты нашага грамадзянства, як мяшчане ці шляхта, пахваліцца так ня могуць. Дый не такое ўжо безаглядна кансэрватыўнае нашае сялянства, як гэта др. Я. М. хоча прадставіць. Відаць, паважаны доктар толькі за юнацкіх сваіх год жыў сярод сялянства, дык добра не пазнаў яго, а што пазнаў, дык забыўся...

Кансэрватызм нашага сялянства, як успомнена, асаблівы. Пакуль Беларус-селянін не пераканаецца ў карыснасьці нейкае навіны і ня ўпэўніцца, што за ёю ня схаваны нейкі подступ пад ягоную душу, прадзедаўскія традыцыі ці маемасьць, дык датуль ён прапанаваных яму навінаў ня прыйме. Калі-ж ён пераканаецца, што гэта ня пастка, а нешта патрэбнае й карыснае, або калі знае здаўна, што асоба, якая падае навіны, сумленная й салідная, дык усё ўспрыймае без засьцярогаў. Хто блізка сачыў ці жыў сярод сялянаў, асабліва апошнімі гадамі перад гэтаю вайной, той лёгка мог спасьцярэгчы, што ў тых мясьцінах, дзе працавала над уздымам земляробскае культуры й дабрабыту сяла свая беларуская інтэлігенцыя й паўінтэлігенцыя, нашае сялянства, наўсуперак перашкодам чужацкае гаспадарстваўскае адміністрацыі й навет кліматычных абставінаў, далёка выперадзіла сваіх суседзяў. Пашыраліся агранамічныя веды ў тэорыі й практыцы, паўставалі зарганізаваныя, кіраваныя й кантраляваныя сялянамі каапэратывы, малачарні, сыраварні, бэканярні, каапэратывы спажывецкія й крэдытовыя. Хто зь беларускіх і небеларускіх каапэратараў ня чуў пра такія малачарні, як Падлесьсе, Вялікая Ліпа, Лысіца, якія тонамі пасылалі масла нат за межы, або аб народным банку ў Ляхавічах, што рабіў мілённыя звароты, а быў вылучна сялянскім, ці пра цэлую сетку спажывецкіх каапэратываў (месцамі на дзьве суседнія вёскі)? А за гэтым ішло палепшаньне агульнага дабрабыту, асьвета (вёска **Жарабковічы паміж Клецкам** і Ляхавічамі — на 673 жыхары толькі тры старыя бабулькі няпісьменныя), палепшаньне і ўдасканаленьне жыльлёвых абставінаў. Дамы-хаты прасторныя, падзеленыя на колькі пакояў, даволі вокнаў, стрэхі, крытыя нат ацынкованаю бляхаю. Сьмела можна сказаць, што каб у нас былі такія кліматычныя абставіны й каб так гаспадарства рупілася аб земляробсьцьве, як у Нямеччыне, дык наш сялянін лепш гаспадарыў-бы і замажнейшы быў-бы за нямецкіх земляробаў пры аднолькавай колькасьці зямлі. Не ад рэчы будзе адказаць др. Я. М., што нам, сялянам, няма так чаго вучыцца ад Немцаў у земляробстве, наш селянін ня глуміцца так над натуральным гноем, як і не пагодзіцца, каб малочныя каровы даілі толькі два разы на дзень, як гэта робяць тыя Немцы, ад каго нам раіць вучыцца доктар.

Праўда, некаторыя агрономы ня мелі ў нашага сялянства прызнаньня, але гэта толькі такія, якім ішло не аб пашырэньне агранамічнае веды, а аб упойваньне польшчыны ці русафільства нашаму сялянству. Бо й наагул увесь «кансэрватызм» нашага сялянства — гэта ў існасьці толькі падсьведамая адпорнасьць нашага народу на ціск шматгодных маскоўскіх і польскіх акупантаў.

Чая.

КАРОТКІЯ ВЕСТКІ

— 28 чырвеня брытанскую зону Нямеччыны наведае група брытанскіх парлямэнтарак з мэтаю вэрбаваньня жаноцкіх ДП на працу ў Ангельшчыну.

— Ува ўсіх ізраэльскіх лягерах ДП амэрыканскае зоны пратэстуюць супраць пастановы ІРО не памагаць ізраэльскім ДП пры эміграцыі ў Палестыну. Сваю пастанову цэнтраля ІРО матывавала тым, што Палестына — не прыраджоная бацькаўшчына гэтых ДП.

ЭМІГРАЦЫЯ Ў АЎСТРАЛІЮ

Канбэра (ДЭНА-Рэйтар). Аўстралійскі міністар эміграцыі Кальўмэл паведаміў, што Аўстралія можа прыняць усіх ДП пры гадавой эміграцыйнай квоце 20 000 асобаў (замест цяперашняе квоты 12 000). Эміграцыю мусяць заявіць аб згодзе пражыць адзін год на месцы, што будзе вызначанае ім пры эміграцыі, як месца за-

РУХ ДП

У Амэрыканскай зоне за травень месяц 6 205 асобаў разьвіталіся із станам ДП. Бальшыня зь іх — перасяленцы, толькі 600 рэпатрыянтаў. У Вялікабрытанію падалося 1 084 перасяленцаў, у Канаду — 1 048, у Аўстралію — 952, у Францыю — 497 і ў Вэнэцуэлю — 392.

Пад апекаю дабрадзейных арганізацыяў шукаюць свае будучыні 1 694 ДП, у тым ліку трацiна ў ЗША. Паводля нацыянальнасьцяў, найбольшыя перасяленскія групы становяць **Палякі, Амэрыканцы й Югаславы** (224, 137 і 114 асобаў).

Паводля тэлефонных паведамленьняў лягерных кіраўніцтваў, на 31 траўня лік ДП у лягерах апаў да 290 001 (з 300 000 напачатку месяцу).

СПРАВЫ ДП

7-ая ПРЭСАВАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ ІРО

Паводля прынятай папярэдняй пастановы, чародная 7-ая прэсавая канфэрэнцыя адбылася 16 чырвеня ў сядзібе Галоўнай Гасподы ІРО на Амэрыканскую Зону ў Бад-Кісынгене.

Канфэрэнцыю адчыніў шэф інфармацыйнага аддзелу сп. Дэнлінгер. Пасьля прывітаньня ён зазначыў, што на гэтай канфэрэнцыі меў выступіць з дакладам галоўны сакратар ІРО сп. Ток, які наведаў Амэрыканскую Зону Нямеччыны. Аднак, нажаль ён захварэў і перадаў толькі свае спасьцярогі й заўвагі што да жыцьця й перасяленьня ўцекачоў у пісьмовай форме.

Далей сп. Дэнлінгер сьціраваў увагу на важнасьць веданьня розных моваў заходняга сьвету, найперш ангельскае, гішпанскае, францускае й інш., ня толькі для інтэлігенцыі, але й для звычайных работнікаў. Ён параіў дзеля гэтага ўладжваць у лягерах спэцыяльныя курсы гэтых моваў (гл. аб гэтым у іншым месцы. Рэд.).

Таксама была шырака асьветленая справа праўнае памогі ДП (гл. «Бацькаўшчыну», № 20 (23).

Пасьля гэтага прадстаўнік Данскага Чырвонага Крыжа Др. Свэнсэн паінфармаваў аб супрацьтубэркулёзных прышчэпках. Гэтая рэч ня новая, праводзіцца ўжо больш за 20 год. Праўда, гэта толькі папераджальнае мерапрыёмства, аднак зь вельмі добрымі вынікамі. Матар'ялы для прышчэпкі прывозіць ДЧК штоаўторка самалётам. Прышчэпкі даюцца першым чынам дзецям тых народаў, якія найбольш пацярпелі ад вайны. У Нямеччыне ўжо праведзеная прышчэпка больш за 50 000 дзяцей. Данскі Чырвоны Крыж хоча правесьці гэтыя прышчэпкі ДП задарма. Прышчэпкі даюцца толькі тым, хто яшчэ не захварэў на турбэкулёз. Дзеля гэтага праводзіцца спачатку сьцьверджаньне гэтае хваробы ўколам у руку. Ужо сьцьверджана, што пасьля пяцёх год па прышчэпцы толькі 7% дзяцей захварэла на тубэркулёз. Шчапленьне пачнецца каля 6-7 ліпеня й будзе праводзіцца на працягу 2 месяцаў. Ня выключаюцца й дзеці тых, хто ня жыве ў лягеры.

Далей сп. Дэнлінгер даў адказы на колькі падрыхтаваных да канфэрэнцыі пытаньняў. Вось важнейшыя зь іх:

1. Неправўдападобна, каб афіцэрам ІРО ня было нічога ведама аб пастановах Галоўнае Гасподы й прэсавых канфэрэнцыяў, якія публікуюцца ў прэсе ДП, бо яны заўсёды даводзяцца да ведама афіцэраў ІРО.

2. Справа перасяленьня, нажаль, праходзіць вельмі марудна. Дакладаюцца стараньні, каб яна пайшла спраўней. Прыкра, што людзі зь візамі змушаныя чакаць месяцамі ў пераходных лягерах і пасьля яшчэ вяртацца назад. Так, нажаль, было. Прычыны — спазьненьне місіяў, розныя праверваньні і г. д. Цяпер гэтая сыстэма зьмененая. Людзі чакаюць на выезд у сваіх лягерах. Самы пэрыяд чаканьня цяпер скарочаны да 2-5 тыдняў. Шэф справы перасяленьня ня верыць, што людзі адсылаюцца назад у свае лягеры без харчаваньня.

3. Што да закону аб прыняцьці Амэрыкай 200 000 ДП, дык тымчасам ведама толькі аб прыняцьці гэтага закону. Падрабязнасьці яшчэ няведамыя. ІРО стараецца наладзіць свой траспарт і спадзяецца, што выкананьне закону неўзабаве пачнецца.

4. Цьверджаньне, што нямецкія дзеці лепей забясьпечаныя, чымся дзеці ДП, не адпавядае праўдзе, бо дзеці ДП харчуюцца вельмі добра. Лягер у Мангайме атрымаў для дзяцей ня толькі какао й аўсянку, але і цукер і малако, толькі ўсё гэта лягерная адміністрацыя неадпаведна разьмеркавала.

5. Грашовая рэформа ніколі не пакрыўдзіць ДП. Усе фонды іхных дабрадзейных таварыстваў, бяз розьніцы, ці яны зложаныя ў банку ці не, будуць выменьвацца падобна да фондаў нямецкіх дабрадзейных таварыстваў. Тое самае датычыць і да асабістых фінансаў ДП. Яны таксама будуць выменьвацца паводля тых самых прынцыпаў, што й Немцам. Што да ападатканьня прэсы ДП — зробленыя захады для памыснага разьвязаньня справы.

6. Што да забясьпечаньня дзяцей у веку 1-4 г. і 6-11 г. шэф забясьпечаньня адказаў, што ДП забясьпечваліся абуткам з запасаў амэрыканскай арміі, таму няма дзіва, што з гэтых запасаў было цяжка знайсьці нешта для малых дзяцей. Таму плян на 1948/49 г. узяў гэта на ўвагу й ёсьць надзея, што стан палепшыцца.

7. Што да цьверджаньня, быццам Немцы ці іхныя арганізацыі затрымваюць рознага роду пакеты ДП, прысыланыя іхнымі нацыянальнымі арганізацыямі з Амэрыкі, Галоўная Гаспода нічога ня можа сказаць, паколькі пры гэтым не пададзеныя канкрэтныя факты.

Амэрыканская армія зацікаўленая цяпер у стварэньні сканцэнтраваных лягераў ДП. Але гэтыя лягеры будуць тварыцца паводля прынцыпу працаздольнасьці ДП. Ужо ўстаноўлена, што каля 40% ДП няздольныя да працы. Будзе праводзіцца перашкаленьне ДП. Дзеля гэтага будзе падрыхтавана 60 розных школаў-курсаў. Давядзецца павялічыць лягер у Брэмене з прычыны павялічаньня колькасьці параплаваў. Апрача таго, давядзецца павялічыць жыльлёвую плошчу на адну асобу, што станавіла дасюль 2,2 кв. м. Усё гэта вымагае шмат працы, часу й грошай. Лягеры ўва ўсходняй частцы зоны маюць быць зьліквідаваныя, іх патрабуе войска.

Што да прыдзелу паперы для прэсы ДП, дык справа будзе палепшаная ў тым сэньсе, што дасюль папера прыдзельвалася нямецкімі органамі, а цяпер прыдзелы будуць праводзіцца праз амэрыканскую армію. Між іншага, вайсковая амэрыканская газэта „Star and Stripes" адпусьціла ўжо 38 тонаў паперы для прэсы ДП, апрача таго із 75 тонаў вайсковых запасаў бальшыня будзе прыдзеленая для прэсы ДП.

Удзельнікі Алімпіяды ДП атрымаюць дадаткавы прыдзел харчоў.

У Антвэрпэне, Парыжы, а магчыма і ў Амэрыцы будзе праводзіцца выстаўка маляроў ДП. Пажаданы ўдзел маляроў усіх народаў.

Наступная канфэрэнцыя вызначаная на 14. 7, таксама ў Бад-Кісынгене.

У. Т.

З НОВАГА СЬВЕТУ
(Ліст із ЗША).

...Вось ужо 8 месяцаў, як я із сваёй сям'ёй у ЗША, і за гэты час сяньня ўпяршыню чытаў газэту ў роднай мове — «Бацькаўшчыну». Беларускіх выданьняў тутэйшых я не сустракаў. Расейскія, украінскія й польскія сустракаюцца даволі часта. Тут налічваецца «Расейцаў» 7 міліёнаў. Пра ўсіх гаварыць не магу, але нью-ёрскія «Расейцы» ў пераважный колькасьці Беларусы. Украінцаў куды меншая колькасьць. Пэўна, ёсьць і Расейцы, але іх менш супраць Беларусаў і Украінцаў.

Тутэйшыя Беларусы — гэта былыя сяляне. Інтэлігентаў я не сустракаў. Дзеці іхныя, што нарадзіліся ўжо тут, на 95% ня ведаюць роднае мовы й гутараць толькі паангельску. Пра сваю Бацькаўшчыну яны ведаюць адно, што іхныя бацькі нарадзіліся дзесь у Старым Сьвеце. Ніякае цікавасьці да Беларусі ў іх няма. Затое бацькі іхныя не забыліся пра сваё даўнейшае й любяць успамінаць даўніну, пагутарыць пра палітыку, чаго ад Амэрыканца ніколі не пачуеш. Палітыка да яго не датычыць.

Жывуць Беларусы добра, лепш, як у дарэвалюцыйнай Расеі заможныя гараджане. На 80% яны маюць грошы ў банку. Той, хто мала заглядае ў бутэльку й ня гуляе ў карты (вельмі пашыраны спорт сярод выхаджэнцаў з б. Расеі) — мае даволі грошай. Гаспода з 4-5 пакояў з ваннай і радыё канечна ў кажнага. Калі я й то ўжо маю 3 пакоі. Харчаваньне — лепшага думаць няма чаго. Калі я прыехаў да сваяка, дык падумаў, што гэта ўжо «буржуй», а тут папраўдзе бедны чалавек. Але працуюць яны цяжка. Што значыць цяжка! Напружана па 7 гадзінаў на дзень і 5 дзён на тыдзень. Усялякія заработкі даюць магчымасьць жыць. Бывае й беспрацоўе. Калі працы няма, вам выплачваюць 21 дал. на тыдзень, на што можна жыць. Шмат із гэтага жывуць. Гэта часта трапляецца. Я йшчэ не карыстаўся гэтым, хоць пражыў ужо колькі такіх тыдняў, ды, дзякаваць Богу, галодны ня быў і грошай не пазычаў.

Дык вось, здавалася-б, чаго хацець лепшага? Але чалавек — заўсёды чалавекам, і яму ўсё чагосьці не стае. Хацеў-бы ён манны нябеснае. Ёсьць тут і такія, што дэкляруюць і манну нябесную. Вы, пэўна, здагадваецеся, хто гэта такія. Свабода тут поўная. Гавары й пішы, што ты хочаш. Прыкладам, калі ты захочаш штось балбатаць, дык канечна, як спад зямлі вырасьце палісмэн з дубінкаю й будзе цябе ахоўваць, каб не чапалі, але й табе не дазволіць рабіць, чаго ня трэба. Хлапец ён вельмі спрытны, а дубінка йшчэ спрытнейшая. Вось гэтай свабодай і карыстаюцца прадстаўнікі чалавеказабойскага камунізму. Яны дэкляруюць усё і робяць, што яны рабілі ад 1917 г. у Расеі. Масква на гэта грошай не шкадуе й абяцанак, а на абяцанкі й цёмныя справы маскоўскія агенты й г. зв. спадарожнікі — вялікія майстры. Яны й пасеялі зярняты маны і ў душы нашых суродзічаў. Верацъ нашыя сяляне, што ў СССР калі ня рай зусім, дык штось вельмі блізка да гэтага. Калі вы пачняцё сьмяяцца зь іх, дык яны вам сталінскую канстытуцыю пад нос, а ДП — усе злачынцы... Па прыклады далёка хадзіць ня буду. Мой сваяк, да якога я прыехаў, калі ўжо ўсе палеглі спаць і пытае мяне, што гэта такое я зрабіў або маніўся зрабіць, што не паехаў дадому. Мабыць, я ўзрываў хвабрыкі або заводы, як вораг народу, бо каб займацца разбойствам або крадзяжом, дык я й мая радзіма не выглядаем на гэта. Калі я пайшоў на хвабрыку працаваць, дык, бязумоўна, абступілі мяне, каб ведаць праўду. Ведаючы, што тут свабода, і незнаёмы добра з жыцьцём у Амэрыцы, я пачаў гаварыць праўду. За тыдзень мяне звольнілі, бо «не знайшлося» для мяне ўжо «адпаведнай работы». На другі дзень я працаваў ужо ў другім месцы й даведаўся, што «босу» (гаспадару) Жыду тае хвабрыкі, дзе я працаваў учора, «даказалі», што я прыехаў зь Нямеччыны й разам зь Немцамі зьнішчаў Жыдоў. Во, як спрытна! Вам добра ведама, самыя Амэрыканцы спачатку як глядзелі на нас і выдавалі Чырвонаму Малоху.

Ды, дзякуючы Богу, апошнім часам людзі пачынаюць прыходзіць да розуму. Ужо й мой сваяк часта прыходзіць да мяне ў госьці й не вінаваціць больш у тым, што я меў на ўвеце патокі ракі Бярозы сьціраваць у Жоўтае мора на карысьць Японцам, што мне прыблізна прыпісвалі ў 1937 г. у НКВД. Гэтаму памагаюць новыя эмігранты — ДП. Мы пішам праўду ўва ўсе газэты. Вось чаму Чырвоны Малох за ўсялякую цану патрабаваў нашае выдачы яму.

За гэты час чырвоны фашызм пазналі ўсе добра. Ведаюць ягонае «міралюбства». У кажнай газэце пішуць аб ім і рыхтуюцца да ўсялякіх ягоных выбрыкаў. Вось сяньня пішуць, што прадстаўнікі ваеннага міністэрства ўжылі ўсе захады да закліку ў армію 30 000 навабранцаў на месяц. Камісія асыгнаваньняў мела рад зачыненых паседжаньняў, на якіх абмяркоўваліся з прадстаўнікамі камандваньня вельмі важныя пытаньні. Прадстаўнікі арміі сказалі, што калі вайна выбухне нечакана, у распараджаньні арміі апыніцца вельмі ладная колькасьць баёвых матар'ялаў і ваеннага рыштунку. Бальшавізм шалее што дзень больш і больш. Ад яго можна чакаць розных неспадзевак, але ён мусіць скруціць сабе шыю. Так або інакш, нашая Бацькаўшчына вызваліцца ад ненавідных нам крывавых акупантаў, падобных да якіх сьвет яшчэ ня бачыў. Гэты час ужо не за гарамі...

М. Д.

КУРСЫ МОВАЎ

Як паведамляе ПК ІРО, ува ўсіх лягерах ДП амэрыканскае зоны наладжваюцца курсы ангельскае, гішпанскае й гэбрайскае (стара-жыдоўскае), а ў выпадку патрэбы й іншых моваў. Курсы стаяць у сувязі з курсамі перашколеньня ІРО й прыватных арганізацыяў, асаблівая ўвага будзе кіравацца на вывучэньне назоваў інструмэнтаў, матар'ялаў і г. д. Вучні таксама павінны апанаваць беглась́ць вуснае мовы, дзеля гэтае мэты штодня адна гадзіна будзе прысьвячацца вуснай гаворцы. Падручнікі ўжо ў друку ,і па выхадзе будуць разьмеркаваныя па АРЭА дзеля школьнага ўжытку й курсаў. Дзеля падрыхтаваньня патрэбнага ліку настаўнікаў у Амэрыканскай зоне адбудуцца 1-2 настаўніцкія курсы.

Р. КРУШЫНА

КАЛОСЬСЕ

Дзесьці ў засьнітку песьня заглохла,
Не пачулі ні я і ні ты.
Краска быццам-бы зьвянула, ссохла
І пакрыліся пылам лісты.

Палыном маё лета сьпяклося,
Меў я права маўчаць ці ілгаць.
Зводдаль звон залатога калосься
Заклікаў праз балоты і гаць

На радзімае поле, да жыта.
Наша доля цьвіла ў каласох.
Ой, ці гора ў гадох перажыта?
Ці палын парудзеў і пасох?

Я з гаркоты душу адкараскаў
І нясу няўмірушчай красе.
Ажывілася песьня, а краска
Умываецца ў чыстай расе.

ХТО ЗАГУБІЎ «ІІ КАНГРЭС»

«Другі Ўсебеларускі Кангрэс» загубіў праф. Р. Астроўскі, прэзыдэнт т. зв. Беларускай Цэнтральнай Рады, і высунутыя ім кіраўнікі Кангрэсу. Пастараюся выясьніць, якім гэта чынам.

Калі, праўда, зь ініцыятывы часткава і сп. Астроўскага, грамадзтва пачало рыхтавацца да Другога Ўсебеларускага Кангрэсу (і, трэба зазначыць, што ў вабставінах паўлегальных) — дык гэты Кангрэс быў задуманы й меў выйсьці запраўды выяўленьнем чыста нацыянальнага кірунку — незалежніцкага імкненьня нашага народу. Кангрэс быў задуманы й меў выйсьці дэманстрацыйна - антынямецкім. Былі падцягнутыя на ўсякі выпадак аддзелы краёвае арміі, паліцыі, былі пад'ехаўшы баёўкі «Беларускае Незалежніцкае Партыі». Палітычнае палажэньне спрыяла такому разгортаньню Кангрэсу, і Немцы змушаныя былі-б пайсьці на ўступкі. Яны ведалі, што ў Беларусі ня ўтрымаюцца, што, як мы бачылі, і сталася. Тымчасам, калі дайшло да кангрэсу, дык БЦР і ў васаблівасьці сп. Астроўскі не дапусьцілі прадстаўнікоў «Беларускае Незалежніцкае Партыі» да актыўнага ўдзелу ў кангрэсе дзеля выяўленьня антынямецкага ўздыму нашага народу.

«Другі Ўсебеларускі Кангрэс» ня можа быць прызнаны ня толькі таму, што дэлегаты на яго былі прызначаныя адміністрацыяй, а ня выбраныя народам. Трэба прызнаць, што на кангрэсе дэлегаты ў пераважнай бальшыні былі нашым сьведамым перадавым дзейным актывам, але таму, што гэты кангрэс быў змахінаваны палітычным невуцтвам свайго кіраўнічага пэрсаналу, у якім галоўную ролю граў сп. Астроўскі, ён праваліўся. Ці можна залічыць за дзяржаўнага дзеяча такога чалавека, які перад канцом тэрарыстычнае гітлераўскае банды, будучы на такім адказным становішчы перад народам ды яшчэ ў такім мамэньце, якім быў кангрэс, адважыўся выкідваць розныя вульгарызмы супраць дэмакратыі й сэмітызму, падчырківаючы, што «мы ідзём зь Нямеччынай якраз тады, калі яна прайграе, і гэта каштоўны довад нашае адданасьці нашаму хаўрусьніку». Гэткую хлусьню ад імя беларускага народу не адважыўся-б сказаць ніякі разумны чалавек, ня толькі прэзыдэнт народу, на якога сяньня прэтэндуе праф. Р. Астроўскі.

Кіраўніцтва рэвалюцыйнае «Беларускае Незалежніцкае Партыі», адзінае тым часам беларускае нелегальнае незалежнае нацыянальнае партыі, парвала тады з БЦР і пачало праводзіць сваю дзейнасьць зусім самастойна. «БНП» выказала свой пагляд на ўсю БЦР у пятым нумары свайго бюлетэню яшчэ ў часе існаваньня гітлераўскага рэжыму.

«Другі Ўсебеларускі Кангрэс» загубіў Р. Астроўскі, прэзыдэнт створанай ім на прызначэньне Беларускай Цэнтральнай Рады, якая ня мела й ня мае нічога супольнага з воляю беларускага народу. Баючыся страціць сваю пасаду й турбуючыся за собскую скуру, гэты нефартунны дзеяч здабыўся на кампрамітацыю й правакацыю беларускага вызвольна-рэвалюцыйнага руху ў пэрыяд нямецкае акупацыі.

Аднак, здаровая нацыянальная плынь нашага народу не прайшла за голасам правакатара ваяваць за «непераможную Нямеччыну», яна пайшла на кліч «БНП» здабываць незалежную Беларусь або за яе памерці. Затое сяньня ня мае ніякага права сп. Астроўскі адзывацца ад імя беларускага народу, бо ён калісь на «Другім Ўсебеларускім Кангрэсе» не дапусьціў наш народ, каб той мог выказаць сваю волю.

Беларускі вызвольна-рэвалюцыйны рух павінен судзіць безаглядна ўсіх тых, хто важыўся правакацыйна кампрамітаваць ягоны аўтарытэт. Было-б да рэчы сяньня папрасіць яшчэ сп. Астроўскага аб публікацыі ягонага ліста да польскага прэзыдэнта Рачкевіча й раскрыць сяньняшнія ягоныя **некаторыя сувязі, тады** ачмучанае грамадзянства пабачыла-б запраўднае аблічча гэтага палітычнага афэрыстага. Няма ніякага сумлеву, што гэта калі ня сяньня, дык заўтра станецца.

У. Ш......

(Працаўнік аддзелу вайсковае прапаганды БЦР і ўдзельнік рэвалюцыйнае падрыхтовы «БНП» да «Другога Ўсебеларускага Кангрэсу»).

Ад рэдакцыі. Перадрукоўваецца з часапісу «Незалежнасьць», орган Беларускага Нацыянальнага Вызвольна-Рэвалюцыйнага **Руху, № 1 — 15. IV. 1948 г. — Льеж.**

Па куткох эміграцыі

УГОДКІ БЕЛАРУСКАГА ДАБРАДЗЕЙНАГА ЗГУРТАВАНЬНЯ (БДЗ) У ФРАНЦУСКАЙ ЗОНЕ

27 чырвеня летась зьехалася каля 30 Беларусаў з Францускае зоны ў Зыгмарынгене. Заініцыяваў зьезд сп. Мядзейка, яго таксама абралі на старшыню сходу. Сход разгледзеў палажэньне Беларусаў у Францускай зоне й знайшоў за магчымае арганізавацца, як згуртаваньне нацыянальнага зьместу. Быў абраны арганізацыйны ўрад. Пачаліся ходаньні да ўладаў аб легалізацыю, якія скончыліся толькі прызнаньнем арганізацыі, як факту, але не як праўнае ўстановы.

Здавалася-б, нашых так мала ў зоне, а работы шмат, дык павінна было-б усім знайсьціся занятку й поля да працы бяз сутычак. Аднак, запраўднасьць выказала поўную непадрыхтаванасьць некаторых сяброў да арганізацыйнага жыцьця. Ужо ў лістападзе паседжаньні ўраду застаюцца без пасьлядоўнага выкананьня. Сябры ўраду пачынаюць пашыраць супярэчныя весткі аб старшыні, а ўсе разам нічога ня робяць, каб дзейнасьць ураду разгарнулася як належыцца. Зьбіраецца другі зьезд Беларусаў зоны 5 лютага сёлета ў Існым. Зьезд зьменьвае ўрад, і праца пачынае разгортацца на ўсіх галінах арганізацыйнага й нацыянальнага жыцьця. Аднак, у сувязі з насіленьнем дывэрсійнае работы ў іншых зонах, выкарыстоўваецца незадаволенасьць былых сяброў ураду. Склікаецца сход у Заўльгаў 6 сакавіка, які аднак ня выконвае жаданьняў сваіх ініцыятараў, ськівараваных да разваленьня беларускае нацыянальнае работы ў зоне.

Няшмат актыўных і сьведамых Беларусаў у Францускай зоне, таму ня можа тут разгарнуцца выдатная палітычная й грамадзкая нацыянальная дзейнасьць, аднак усе магчымасьці выкарыстоўваюцца, і ў некаторых галінах эміграцыйнага жыцьця нашыя «Французы» могуць быць за прыклад іншым. Так, скажам, дзе ў якім іншым беларускім асяродку было зладжанае сьвяткаваньне 25 сакавіка літаральна адным чалавекам з размахам, ня меншым, як у васяродках із сотнямі самаслаўных «стаячых» на Сакавіку «дзеячоў»? А пазы п'есы, хор, зарганізаваны й выкананы толькі трыма?

Беларусы Францускае зоны жывуць раськіданы па ўсёй зоне, часта адзіночнымі сем'ямі, паміж мясцовым жыхарствам, а то яшчэ горш паміж варожымі іншанацыянальнымі выхаджэнцамі, зьбіральнікамі «адзінакроўных» душаў. У такіх абставінах дзеяць ня так лёгка й проста. Аднак, людзі працуюць, і ўжо год, як існуе іхная першая й адзіная запраўды нацыянальная беларуская арганізацыя БДЗ. Можна толькі пажадаць, каб наступныя гады нашага бытаваньня на чужыне прынесьлі большыя й лепшыя дасягненьні ў дзейнасьці гэтае арганізацыі.

Слонімскі.

СУПРАЦЬ ЧОРНАЕ СОТНІ

РЭЗАЛЮЦЫЯ

Галоўнага Ўраду Задзіночаньня Беларускіх Вэтэранаў на чужыне, прынятая на паседжаньні 21. 6. 1948 г.

Галоўны Ўрад Задзіночаньня Беларускіх Вэтэранаў на чужыне ў найвайстрэйшай форме ганьбіць злачынны выбрык запраданае маскоўскае агентуры чорнае сотні, які выразіўся ў факце зьняважаньня беларускіх сьцягоў у Міхельсдорфе ў царкве ў дзень Сьвятога Юр'я, патрона Скаўтаў, 6. 5. 48.

Адначасна Галоўны Ўрад Задзіночаньня Беларускіх Вэтэранаў на чужыне ўважае ў поўнасьці сувінаватаю адміністрацыю лягеру Міхельсдорф, якая, як выявілася, інсьпіравала ўспомнены нягодны чын.

Сакратар (подпіс) **Сябры** (подпісы) **Старшыня** (подпіс)

НЯ ЗЬДЗІВІШ...

У часе наведзінаў сп. Прэзыдэнтам беларускага лягеру ў Міхельсдорфе, пасьля справаздачы аб жэнэўскай канфэрэнцыі ІРО, адзін з аўтэнтычных зарубежнікаў (аўтэнтычны, бо якраз із самой «Русской Зарубежной») разьвязна заявіў, што для яго ўся справаздача не становіць нечага новага, ён ужо аб усім гэтым ведаў.

Аб падобных заявах піша нямецкая штодзённая газэта „Die Tageszeitung" ад 13. 6. 48: калі спыталіся нейкага расейскага журналістага пра ўражаньне аб выстаўцы нямецкае прэсы, дык ён сказаў: «Я ў Нямеччыне 25 год (таксама добры зарубежнік! Рэд.) і для мяне няма тут нічога новага».

Іх ніколі нічым ня зьдзівіш, усё ведаюць, усё ім старое, «всё произошли»... **Мікіта Прыдзірлівы.**

ЦІ БЫЛІ ГЭТА ВЫБАРЫ?

Пад такім загалоўкам у паярэднім нумары «Бацькаўшчыны» былі пададзеныя матар'ялы з аднаго з найвялікшых беларускіх лягераў у амэрыканскай зоне Нямеччыны, Міхельсдорфу, якія яскрава паказваюць усю мэханіку праведзеных нядаўна «выбараў» у г. зв. «Беларускае Цэнтральнае Прадстаўніцтва». Як ведама, «вынікамі» гэных «выбараў» шырака апэруюць усюды іхныя арганізатары. Гэтыя-ж «вынікі» адпаведна рэклямуюцца ў розных рататтарных «органах» пэўнага кірунку. Аднак, пры гэтай рэкляме абыйграваюцца адны агульныя «бліскучыя» дадзеныя гэных вынікаў, дый то ўся такая рэкляма праводзіцца характэрным спосабам пад дэвізам «толькі для сваіх» і «толькі для пэўных», бо дастаць такі «орган» у рукі кажнаму «няпэўнаму», а пагатоў задэкляраванаму супрацікоу вельмі й вельмі цяжка (як, прыкладам, нам. Рэд.). Ужо гэта ня можа не наводзіць на думкі што да чысьціні ўсяе справы. Таму мы, зацікавіўшыся гэтым, паспрабавалі атрымаць з пэўных крыніцаў падрабязьнейшыя даведкі як аб самых канкрэтных дадзеных «вынікаў» у собскай рэдакцыі арганізатараў «выбараў», так і аб фактычным стане рэчаў. Супастава гэтых дадзеных гаворыць сама за сябе. Так, прыкладам, у Гарміш-Партэнкірхэне, пра які падаецца, быццам там із 169 наяўных Беларусаў, зь якіх з правам голасу 121, галасавалі ўсе 121 — паліцыйная статыстыка знае толькі 9 беспадданых асобаў паходжаньнем зь Беларусі (выглядае, такім парадкам, што запраўднасьці адпавядаюць хіба адны апошнія цыфры лікаў, а першыя проста сфантазіяваныя). У лягеры Графэншаў, паводля дадзеных ІРО, усяго 2 Беларусы, а паводля «выбарных» іх там аж 140, зь якіх з правам голасу 104, а галасавала 102 (ізноў апошнія цыфры важныя?)...

Але мы ня хочам займацца тут гэтымі супаставамі. Гэта — справа адпаведных, беспасярэдня зацікаўленых арганізацыяў, якія ўжо, як мы даведаліся, закончваюць зьбіраньне й пільны аналіз адпаведных матар'ялаў. Мы хочам быць зусім аб'ектыўнымі й даць магчымасьць меркаваць аб усім самым людзям. Яны самі лепш ведаюць, колькі дзе ёсьць Беларусаў; бачылі, колькі дзе іх галасавала. Нарэшце, мусяць-жа яны ведаць і тых, хто прэтэндуе на годнасьць іхных, дый яшчэ «дэмакратычна-выбраных» прадстаўнікоў. Таму мы проста зьмяшчаем тут табліцу «вынікаў галасаваньня», пададзеную самой «Беларускай Цэнтральнай Адміністрацыяй, генэральная ўстанова Рэгенсбург, Амэрыканская зона, інж. А. Русак», як гэта ўсё афіцыйна завецца. Мы мелі нагоду скапіяваць гэтую табліцу ў ваднэй афіцыйнай установе, куды яна пададзеная самой высокай «Адміністрацыяй», як адно з «падмацаваньняў» некаторых ейных захадаў, побач зь іншымі «падмацаваньнямі» ўжо чыста дэнунцыятарскага характару. Дык вось, людзі добрыя, чытайце, знаёмцеся, дзівецеся, захапляйцеся ці што сабе хочаце:

Міхельсдорф				натовіч М., Вай-
Ліста № 2	508	320	192	Др. Шчорс М., Іг-
Майнц-Кастэль	53	36	36	Карповіч М., Шы-
Ліста № 2				цяхоўскі К.
				бут Ф., Розмысл С.
				Заступнікі:
				Дашкевіч С., Сто-
				цька В., Герамімо-
Эльванген				віч М., Касавец.
Ліста № 5	105	60	60	Крыстовіч Барыс
Ліста № 5	39	29	29	Сабалеўскі Юры
Рэгенсбург	85	52	33	Русак А., Лазарэ-
Ліста № 4				віч В.
Мюнхен	260	151	81	Найдзюк Ч., Ро-
Ліста № 8				дзевіч У., Галубо-
				віч Л.
Ліста № 9	68	35	35	Лапіцкі Мікалай.
Тырсгайм				Заступнікі: Жар-
Эшэнляйс				скі, Лічко.
Ліста № 9	138	116	106	Ясюк Эмануіл
Гарміш-Партэнкірхэн	169	121	121	Кіпель Яўхім,
Ліста № 10				праф. Сьцяпанаў
Графэншаў	140	104	102	Жамойда Сымон
Ліста № 11				
Мітэнвальд	230	125	93	Прускі Юры, Ма-
				лашчык, Шаўцоў
Віндышбэргердорф	423	275	146	Кудрык Я., Курылове-
				ловіч, Сялівончык
Майнлёйс	353	220	220	Рагуля Васіль,
				Любачка І., Пауза
				А., Чарэўка.
Натэнбэрг	145	80	68	Лякэ Ільля, У-
				шаль Анатоль.

Хораша, ці-ж ня праўда? **П. Працяжнік.**

АД ЧАСОВАГА КІРАВЕЦТВА БЕЛАРУСКАЙ ПРАВАСЛАЎНАЙ АЎТАКЕФАЛЬНАЙ ЦАРКВЫ

Усім Беларускім Праваслаўным Духаўнікам на эміграцыі належыць падаць Часоваму Кіравецтву БПА Царквы (Weißruthenischen Ortodoxischen Kirche Verwaltung im Ausland (14b); Saulgau, Hauptstr. 27) свае адрасы, юрысдыкцыю епархіі ўдома (на Бацькаўшчыне) і сучасную, а таксама зарэгістраваць свой прыход і колькасьць вернікаў. Духаўнікі, што ня маюць на эміграцыі прыходу, павінны падаць, дзе працуюць ці з чаго ўтрымоўваюцца.

Просьба да ўсіх непрацаздатных (незаработказдатных) сямейнікаў па беларускіх духаўніках падаць свае адрасы й зарэгістравацца.

Неўзабаве выйдзе царкоўна-рэлігійны часапіс «Царкоўныя Весткі». Просьба да ўсіх Беларусаў надсылаць свае допісы, апрацаваньні й весткі рэлігійнага й царкоўнага зьместу.

7 ліпеня (новым стылем) сёлета пачынаецца сьвятарскі курс для рыхтаваньня псаломшчыкаў, дыяканаў, сьвятароў. Заявы слаць на адрыс Часовага Кіравецтва БПА Царквы з далучэньнем дакумэнтаў аб асьвеце, маральнасьці й рэлігійнасьці. Уступныя выпыты адбудуцца перад прыняцьцем кандыдата.

Кіраўнік Справамі ЧК БПА Царквы.

ПАПРАЎКА

У зацемцы «Штурм гарой» (№ 20 (23) «Бацькаўшчыны», аддзел «Па куткох эміграцыі») вынік футбольнага матчу між беларускай дружынаю «Штурм» і жыдоўскай «Такабі» 23. 5. 48 у м. Каме павінен чытацца, як 1:6 на карысьць «Штурму».

З БАЦЬКАЎШЧЫНЫ

ЯК У «РАІ»

Гэтымі днямі ў цягніку з Гамбургу на Касэль быў я нечакана ўзрадаваны ламанай беларускай гаворкай двух Немцаў, якія кагадзе вярталіся з палону ў «рай». Пачаставаўшы іх «банкруткай» і падзяліўшыся апошнім кавалкам хлеба, я пачаў іх распытваць, а таму, што пададзеныя імі весткі паходзяць з нашае Бацькаўшчыны, дык яны будуць цікавыя і ўсім суродзічам.

Палонны А. К. прабыў на Беларусі блізу ўвесь час палону й ня мог нахваліцца беларускім народам, які й сам ня маючы часта чаго есьці, ніколі ня выпусьціў з хаты палоннага, каб ня даць яму нечага.

«Я добра пазнаёміўся зь беларускім народам, бо дзякуючы яму я толькі жыву цяпер, — кажа А. К. — Цяпер я ведаю вялікую частку «Белярусляндў», але, нажаль, не магу нічога прыемнага Вам расказаць аб вашай Бацькаўшчыне. Беларусь дашчэнту зруйнаваная й спустошаная вайной, і на маю думку, бяз вонкавае памогі за савецкай уладаю яна ня здолее адбудавацца, і тамака нічога не палепшыцца. Будынкі выпаленыя, жывёла павыразаная. Усюды толькі прымітыўныя баракі, халупкі, зямлянкі. Дамы збудаваныя толькі «чырвоным кутком» і камісарам. Людзі і надалей жывуць навет у бункерах ваеннага часу, і гэта «шчасьлівыя». Стан крыху папраўіўся, калі зь Нямеччыны прыгналі й прывезьлі тысячамі коні й каровы. Але, як і запраўды ў раі, ніхто не падумаў, куды іх паставіць і карміць празь зіму, а таму блізу ўсё перадохла. Наступнай вясной заміж коняй у плугі муселі ўпрагацца палонныя, па 6-10 чалавекаў. Нівы ўзаралі й насеньне засеялі. Аднак, зерне не прырасло, а толькі трава, а таму панаваў голад. Яшчэ ўвесну 1946 г. людзі атрымвалі сёе-тое з пасылак УНРРА, а цяпер стан усё пагоршваецца.

На Беларусі, апрача чырвонаармейцаў-Маскоўцаў, мужчынаў так і ня відаць. Шмат жанчынаў, дзеці да 15 год і старыя пасьля 50-60 год. Яны вельмі ветлівыя, але змораныя голадам і да ўсяго ставяцца абыякава. Старыя заўсёды жаляцца, што ад канца вайны не атрымваюць ад сваіх сыноў ніякіх вестак і ніхто зь іх не дачакаўся іхнага звароту да хаты.

Яшчэ сёлета я спаткаў двух-трох, што прыехалі зь Нямеччыны. Яны былі вельмі незадаволеныя гэтым і хацелі сюды ізноў. Аб вас, беларускіх ДП, там ходзяць розныя, я сказаў-бы, казкі. Людзі чакаюць, калі вы зьвернецеся із сваёй арміяй, якая, як там пашыраная вестка, стаіць напагатове із зброяй, каб пачаць бой супраць бальшавікоў і вызваліць свой народ. Нам казалі, што ў вас ужо складзены й вызнаецца ўсімі гаспадарствамі беларускі ўрад і нейкія камітэты, кіраўнікі якіх — міністры ўраду.

Партызанка апошнім часам прыціхла, але яшчэ ўзімку была вельмі моцная й дзеяла вельмі шырака. Узімку ў раёне Барысаў-Радашкавічы колькі сёлаў былі на працягу блізу месяца ўва ўладзе нейкага правадыра партызанаў Сакаловіча, які, як казалі, прысланы вамі туды праз Амэрыканцаў. Толькі бальшавіцкія й нямецкія дывізіі нарэшце ў лютым занялі гэты раён. Партызаны пашыраюць свае адозвы і адночыя бачыў невялікую газэтку партызанаў».

Падарожнік.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

АДРАСЫ КАМІТЭТАЎ

Падаём адрасы зонных Беларускіх Нацыянальных Камітэтаў, куды трэба зварачацца ўва ўсіх справах эміграцыі, сьцьверджаньня й выпраўленьня нацыянальнае прыналежнасьці, грамадзкага ападаткаваньня й ін.

1. Беларускі Камітэт на Амэрыканскую Зону Нямеччыны (адрыс: Weißruthenisches Komitee, (13b), Osterhofen Ndb).

2. Беларускі Камітэт на Ангельскую Зону Нямеччыны (адрыс: Weißruthenisches Komitee, (23), Oldenburg (Old) Ohmstede Rennplatz, DP-Camp 224-F, Раńкой М.).

3. Беларускае Дабрадзейнае Згуртаваньне на Францускую Зону Нямеччыны (адрыс: Weißruthenische Vereinigung, (14b), Saulgau, Kaiserstraße 33, dr. Vojtenka V.).

У паасобных беларускіх лягерах і нацыянальных групах ападаткаваньне будуць спаганяць упаўнаважаныя гэтымі Камітэтамі асобы.

У В А Г А!

Усе Беларусы, прыяжджаючы ў Канаду, падавайце аб сабе вестку на адрыс: K. Akula, c/o A. Ponicky RR, Oshawa, Ontario Canada.

БЕЛАРУСЫ Ў КАНАДЗЕ

могуць атрымаць газэту «Бацькаўшчына»
ў спадара Pituška Joseph, General Delivery,
Ottawa Ontario, Canada.
Падпіска каштуе 2 дал. на паўгоду, 4 дал. на год.

УВАЗЕ БЕЛАРУСАЎ БЭЛЬГІІ!

Кальпартэрам газэты «Бацькаўшчына» на Бэльгію працуе спадар Барысік Пятро. Ягоны адрыс: Barysik P. 19. S. Donnay, Flemalle, Liege.

Цана газэты ў Бэльгіі 1 экз. — **5 бэльг. франкаў.**

22-гадовы кавалер шукае інтэлігентную разумную дзяўчыну з мэтай вымены думак. Зацікаўленым пісаць на адрыс адміністрацыі «Бацькаўшчыны» пад дэвізам «Сакол».

Whiteruthenian Weekly „The Fatherland"
Authorized by EUCOM Hg. Civil Affairs Division, 11 March 48, N UNDP 225. Circulation 4000 copies.
Administration — (13b) Osterhofen, Ndby., Whiteruthenian D. P. Camp.
Printed by: H'ls & Maier, Dingolfing, Bruckstraße 99.